

FRIEDERIKE VON RAUCH - Enclosure: 08.09.2016 - 05.11.2016

Schoonheid, rust en stilte by Sofie Crabbé in H ART Magazine, nr. 161, p. 15 on October 6th 2016

Friederike von Rauch
in Gallery Fifty One, Antwerpen

SCHOONHEID, RUST EN STILTE

Bestaande architectuur en lege ruimtes is haar thema; discrete, minimalistische fotografie haar taal. De Duitse kunstenaar Friederike von Rauch (*1967) is met de expo van haar nieuwe ongoing serie 'Enclosure' bij Gallery Fifty One niet aan haar proefstuk toe. Met haar derde solotentoonstelling bij de Antwerpse topgalerie toont de fotografe hoe ze erin slaagt haar beeldtaal steeds opnieuw uit te vinden. De zachte patine van grijze tinten en de buitenruimtes van weleer (zie haar eerste serie 'Sites') zijn verdwenen en maken plaats voor binnenruimtes die baden in een warmere licht- en kleurstemming.

Sofie CRABBÉ

Voor 'Enclosure' trok Von Rauch naar drie religieuze gebouwen die ze telkens uitkoos omwille van hun tijdloze, moderne architectuur. De ruimtelijke context van de fotografische prints geeft ons echter geen aanwijzingen dat we naar religieuze plekken kijken, al voel je spontaan dat het om locaties gaat waar een magie rondwaart. Van het door Dominicanen bewoonde en door Le Corbusier ontworpen klooster Sainte-Marie de La Tourette, over de abdij van Roosenberg in Waasmunster, gebouwd naar een mathematisch concept van de benedictijn-architect Hans van der Laan, tot de Maria Regina Martyrum, een herdenkingskerk in Berlijn voor slachtoffers van WOII en een klooster waar karmelieten in afzondering leven. De sobere, meditatieve plekken laten de inwoners en bezoekers een aangrijpende schoonheid, rust en stilte ervaren.

'Enclosure' vormt een logische nieuwe stap in het beeldende oeuvre van de kunstenaar. In haar vorige reeks 'In Secret' fotografeerde ze hoofdzakelijk in verschillende Europese musea. Wanneer de bezoekers de vertrekken hadden verlaten, of wanneer ze (nog) niet binnen mochten, nam Von Rauch de tijd om met haar camera de zalen te verkennen. De fotografe kon echter nooit de nacht in de ruimtes doorbrengen, wat haar ver-

hinderde om het natuurlijke licht ten volle te observeren. De drie religieuze bouwwerken losten dit sluimerende verlangen in. Ze gaven haar de mogelijkheid om er telkens minstens twee weken dag en nacht te verblijven.

In haar benaderingswijze is Von Rauch zeer geconcentreerd en standvastig. De fotografe blijft zweren bij analoge fotografie. Haar precisie in techniek en verwerking, evenals haar zin

voor orde en structuur, blijven ongeëvenaard. Bovendien houdt ze haar camera nog steeds op ooghoogte, zonder deze te kantelen. Nooit zal je haar betrappen op dramatiek, expressiviteit of narratieve verwijzingen. Nee, het is Von Rauch net te doen om een reductie van de beeldprikkel door het creëren van een sfeer. Dit bereikt ze door lange tijd in de ruimtes te vertoeven, vooraleer ze haar camera bovenhaalt. Ook de mood van de kunstenaar op het moment dat ze de foto's maakt is heel belangrijk. Dit laatste zien we volgens Von Rauch te vaak over het hoofd.

In haar werk laat ze natuurlijk licht in de vormen spelen, en brengt ze de texturen van materies zoals bladgoud en beton wondermooi naar voren. De bijzondere kracht van de foto's ligt ook in haar gebruik van zachte, gereduceerde kleuren. Om te bonte kleuren van enkele binnenruimtes in Sainte-Marie de La Tourette te dimmen fotografeerde ze daar in maanlicht.

Door het subtiele samenspel in haar beelden van 'binnen' en 'buiten', van 'open' en 'gesloten' vormt 'Enclosure' een van de sterkste reeksen die Von Rauch tot nu toe maakte. Haar abstracte composities verwijzen subtiel naar het concept van de architect, namelijk dat een gebouw nooit volledig gesloten kan zijn van de buitenwereld. Zelfs niet de Roosenberg abdij die tot voor kort nog een gemeenschap van zusters huisvestte die de abdij zelden verliet, of de besloten gemeenschap van de karmelieten in het klooster in Berlijn.

De werken die ons het meest ontroerden waren dan ook deze waar dunne streepjes daglicht binnendrongen in de donkere ruimtes. 'Enclosure' blijft een werk in progress in Von Rauchs zoektocht naar het wezenlijke van religieuze plaatsen. Fifty One Gallery toont ons enkel een tussenmoment. De reeks werkt momenteel niettemin reeds als een coherent geheel, en dan nog wel een waar elk werk afzonderlijk als een enigma op zich kan staan.

Friederike von Rauch, 'Maria_RM_6', 2015 © FvRAUCH/GALLERYFIFTYONE

'Enclosure - Friederike von Rauch' tot 5 november in Fifty One Gallery, Zirkstraat 20, Antwerpen. Open di-za van 13-18 u. en op afspraak. www.gallery51.com